

Zdeněk Svoboda

O DESETI ZNAČKÁCH

Jména

Jména v knížce jsou použita z Ekumenického překladu Bible. Uvádíme srovnání těchto jmen se jmény v Bibli Kralické. Jména, které jsou v obou překladech stejná zde nejsou:

Ekumenický překlad

Bible Kralická

Milkám

Moloch

Abšalóm

Absolon

Chebrón

Hebron

Elijáš

Eliáš

O DESETI ZNAČKÁCH

Možná, že patříš mezi ty chlapce a děvčata, kteří touží po tom, aby jednou, až budou dospělí, mohli sedět za volantem auta a vládnout tomu nádhernému stroji na čtyřech kolech. Je to bezpochyby pěkný pocit vidět, že „silnice jak stuha je rozvinutá do kraje“, a dostat se po té stuze rychle a pohodlně do cíle.

Řídit auto je však umění, kterému je třeba se dobře naučit. Nestačí jen odkoukat pár pohybů, třeba jak se startuje, sešlápne spojka, řadí rychlost, přidává a ubírá plyn, otáčí volantem a mačkají všelijaké páčky. Zkušený řidič musí znát spoustu jiných věcí a mezi nimi i dopravní značky. To jsou ty barevné trojúhelníky, kruhy, čtverce a obdélníky se všelijakými obrázky, upevněné většinou na sloupech podél silnice. Ten, kdo sedí za volantem, podle nich pozná, že přijde například zatáčka, křižovatka či přejezd, že má počítat s nebezpečím smyku nebo padajícího kamení, že musí dát pozor na chodce či na děti. Jiné značky zase zakazují třeba vjezd, odbočení nebo předjíždění, další příkazují určitý směr jízdy nebo informují o tom, kde je parkoviště, první pomoc a opravna. Dopravních značek je celá spousta. To proto, že na silnici platí určitý řád. Kdo značky nezná nebo na ně zapomene, ublíží sobě nebo druhým. Může havarovat, udělat škodu, někoho zranit a sám skončit v nemocnici, pokud se nestane ještě něco horšího. Do cíle toho dne nedojede.

Lidský život se podobá jízdě autem v neznámé krajině. Abychom nezabloudili a nehavarovali, dal nám Pán Bůh také určité značky, které nám radí, co máme a co nemáme dělat. Nejsou namalované, ale napsané. Je jich deset a kdysi dávno je řekl na hoře Sinaj Hospo-

din muži jménem Mojžíš. Ten je vytesal na dvě kamenné desky. Těmto Božím přikázáním říkáme **Desatero** a najdeme je v Bibli ve Druhé knize Mojžíšově 20, 1–17. Zní takto:

1. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.
2. Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit.
3. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha.
4. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
5. Cti svého otce i svou matku.
6. Nezapomeneš.
7. Nesesmilníš.
8. Nepokradeš.
9. Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.
10. Nebudeš dychtit po ničem, co patří tvému bližnímu.

Je dobré umět tato přikázání z paměti a být jich poslušen. Pán Ježíš Kristus ti pomůže, abys dorazil do cíle, kterým je Boží domov, bez úrazu.

Šťastnou cestu !

I. O hospodáři

Proč se říká Bohu Hospodin? A co to vlastně znamená? Určitě znáš jedno podobné slovo: hospodář. Hospodář je ten, kdo vede hospodářství. Když něco řekne, ostatní ho poslechnou, protože vědí, že hospodář tomu rozumí. Musí to být ovšem dobrý hospodář. Kdyby byli ti hospodáři dva nebo tři, to by dopadlo špatně, protože by nikdo nevěděl, koho má vlastně poslouchat, a práce by se nedařila.

Podobně řídí Hospodin celý svět; když on něco řekne, mají ho lidé poslechnout, protože je moudrý. Je to náš Pán. Všimněte si, že o sobě říká: „Já jsem Hospodin“, a nikoliv: „Já jsem byl“. Ani my nikdy o Hospodinu neříkáme, že byl, ale že je. To proto, že je věčný. On nikdy neumře.

A tento věčný Hospodin Bůh nám vzkazuje: „**Nebudeš mít jiného boha mimo mne.**“ To znamená, že Bůh je jediný a nejmocnější Pán na světě a radí nám, abychom neposlouchali nikoho víc než jeho. Jenom Hospodin je hospodářem, který všemu dobře rozumí. Kdo se mu dá do služeb, dočká se nakonec dobré výslužky.

II. O výstavě bůžků

Když si přečteš druhou Boží značku, může se ti zdát, že jí moc nerozumíš. Dá se však říci jinak: **Pán Bůh nechce, abychom se klaněli nějakému obrazu, soše, věci či dokonce člověku** a mysleli si, že to je ten nejvyšší pán na světě.

Je to divné, a přece to lidé dělali. Kdysi se klaněli slunci a měsíci a hvězdám a studánkám a zvířatům. To byli jejich bůžkové nebo modly, jak říkáme. Klaněli se také tomu, co sami vytvořili, podobně jako Izraelité, kteří si udělali zlaté tele a děkovali mu za to, že je zachránilo z otroctví. Nejohroženějším bůžkem byla socha, nazývaná Milkám. Byla kovová, tělo měla lidské a hlavu zvířecí. Její kněží ji rozpálili do žhava a pak jí na ruce položili dítě. Co se pak stalo, to si dovedeš představit.

Jenže – to všechno bylo dávno a dávno. A jak je tomu dnes? Jsou v našem světě ještě nějaké bůžkové? V Americe se jednoho dne objevily v kterémsi městě na nárožích plakáty, které zvaly na výstavu bůžků. Návštěvníci se na výstavu hrnuli, protože očekávali,

že uvidí zajímavé sochy, staré indiánské totemy a kdo ví, co ještě - a zatím se jim v místnosti naskytla zvláštní podívaná. Na jednom prostřeném stole stála láhev vína, na druhém balíček cigaret, na třetím peněženka s penězi, na dalším prstýnek a podobně. To jsou bůžkové, kterým se dnes mnozí klanějí a považují je za nejmocnější síly světa. Na tu výstavu by se klidně mohlo dát ještě i auto, televizor, motocykl, hračky, domek a spousta jiných věcí, ze kterých si lidé dělají modly a slouží jim do roztrhání těla.

Když se nám stane něco přednějším a důležitějším, než je Pán Bůh, to je ta největší chyba. Proto Hospodin volá NE. Neučiniš. Vzpomeňte si na druhou značku vždycky, když budete v pokušení si myslet, že něco nebo někdo si zaslouží zbožňování. Uchráníte se mnoha hloupostí.

III. O děvčátku jménem Kateřina

Každý člověk na světě má nějaké jméno. I ty máš své jméno. Jan nebo Věra nebo Pavel nebo Marie. Ještě než ses narodil(a), tak se tvůj tatínek s tvou maminkou

radili, jaké jméno ti vyberou. A když ses narodil(a), šli na úřad a tam řekli, jak se budeš jmenovat a oni to tam zapsali do tlusté knihy. A od té doby máš jméno. Slyšíš je každý den. Ozvalo se víc než tisíckrát. Když tě chce někdo pochválit nebo pokárat, když na tebe volá kamarádka nebo kamarád, půjdeš-li si zahrát s míčem, tehdy zazní tvé jméno. Píšeš je na své sešity a knihy, podpisuješ jím dopisy. A asi by ti nebylo milé, kdyby ti chtěl někdo tvé jméno změnit nebo pošpinit pomluvou.

Také ten, o kterém věříme, že je naším Pánem, má jméno. Představil se kdysi Abrahámovi jako Bůh. A Bohu záleží také na tom, aby jeho jméno nebylo zneučteno a pošpiněno. Proto vydal příkázání, že **nikdo nemá jeho jméno zbytečně vyslovovat nebo se ho neprávem dovolávat**. My bychom si přece nikdy nedovolili zavolat několikrát denně své rodiče a pak jim říci, že jsme je volali jen tak ze zábavy. A k Pánu Bohu si to napořád dovolujeme.

Bylo jedno děvčátko, které se jmenovalo Kateřina. A to mělo ve zvyku při každé příležitosti volat: Pane Bože! To tak říkala, když se něčemu divila nebo když měla radost nebo zármutek, ba i když zakopla o kámen. Napomínání nepomáhalo. Vymlouvala se, že tím nic zlého nemyslí, že je to jen zvyk.

Její tatínek dostal jednou nápad. Obešel Kateřiny sousedy a známé, ale Kateřině o tom nic neřekl. Ráno šlo děvčátko do školy a kamarádky na ně volaly s druhého chodníku: „Kateřino!“ Děvčátko přeběhlo ulici a ptalo se: „Co chcete?“

A kamarádky odpověděly: „Nic, my jsme tě volaly jen tak.“ Když se Kateřina vracela ze školy, uslyšela z okna sousedčin hlas: „Kateřino!“ Kateřina myslila, že ji paní ze sousedství volá jako jindy na návštěvu, běžela honem do poschodí, a když zazvonila, sousedka otevřela a ptala se: „Co si přeješ?“ – „Vždyť jste mě

volala!“ vyhrkla Kateřina. – „Ale já jsem to nemyslela vážně,“ usmívala se paní a zavřela dveře. Kateřina byla z toho zaražená. Ale to ještě nebyl konec. Až do samého večera na ni pořád někdo volal, a nic nechtěl. Večer si děvčátko s pláčem stěžovalo tatínkovi.

„Ale vždyť ti, kteří volají tvé jméno, nic zlého nemyslí,“ řekl tatínek. – „Ale proč říkají zrovna moje jméno?“ – „Podívej se,“ řekl tatínek vážně, „vždyť ty sama to děláš zrovna tak. Voláš docela zbytečně Boha a říkáš, že tím nic nemyslíš. Já ti teď prozradím, jak to bylo. To já jsem navedl sousedy a tvé kamarádky, aby na tebe volali. Aspoň jsi poznala, jak je to nedobré.“

Kateřina si od té doby dobře pamatovala, že jménem Božím se jen tak nehází. Co myslíš, nešlo by to myslit víc na to, co říkáš?

IV. O pozvání a sedmi zlatých mincích

Představ si, že bys jednoho krásného dne našel ve schránce dopis a v něm pozvání na slavnostní oběd k panu prezidentovi. Nepochybuji, že bys měl z toho ra-

dost, že by ses na ten den těšil a že by sis pro takovou příležitost přichystal ty nejlepší šaty. A bylo by to jistě moc neslušné, kdybys nepřišel.

Taková pozvání dostává křesťan každý týden. Odesílatelem je ten nejmocnější král – Hospodin Bůh. Volá nás každou neděli do slavnostního shromáždění. Když se ozve hlas zvonu, scházejí se děti i dospělí v domě, kterému se říká chrám, kostel, sbor nebo modlitebna. A tam slyší, co jim Bůh říká, a pak jej chválí za jeho činy, děkují mu za jeho lásku a prosí jej za odpuštění všeho zlého, čeho se dopustili.

Ale proč právě neděle je dnem, kdy nás Pán Bůh k sobě zve? Je to zvláštní a slavný den. V ten den totiž Ježíš Kristus, Boží syn, kterého lidé přibili na kříž, zvítězil nad lidskou zlobou i nad smrtí. My na to vzpomínáme, zpřítomňujeme si to a nabíráme tak nových sil.

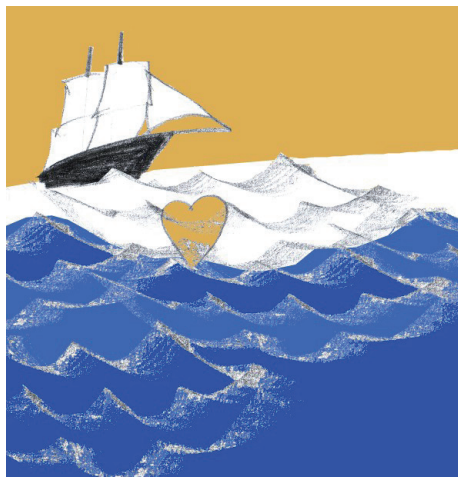
Pán Bůh nám nenařizuje, co musíme a co nesmíme v neděli dělat, ale zve nás k sobě a do církve. A to je veliké vyznamenání, ze kterého se radujeme. Odmítneme-li je, je to urážka hostitele.

Co tedy znamená **svěcení dne odpočinku**? Především být v církvi, zúčastnit se bohoslužeb, navštívit nemocné, napsat přátelům a pak si třeba přečíst i pěknou knížku a vyjít si do přírody. Každou neděli můžeme přirovnat k pouliční lampě, která svítí na určitý úsek cesty, abychom na něco nenarazili nebo neupadli. Jak tmavá a bezútěšná by byla naše životní cesta bez světla nedělí!

Jeden člověk pracoval v neděli usilovně na stavbě svého domku. Když uviděl souseda, který šel kolem do kostela, volal na něho všelijaké poznámky. Soused se na chvíli zastavil a zeptal se: „Co bys tak o mně řekl, kdybych měl sedm zlatých mincí a šest z nich bych rozdál chudým?“ Muž na ležení se zamyslel a odpověděl: „Řekl bych, že jsi dobrý člověk.“ A soused pokračoval: „A co bys řekl na to, kdyby mě někdo tu poslední minci

ukradl?“ – „To by bylo podlé. Zloděj by zasloužil pořádný trest“. Soused se usmál: „Vidíš, jak jsi posoudil sebe sama. Bůh ti dal šest dní k práci a ty jej olupuješ i o ten sedmý.“

V. O Abšalómovi a mladém černocho

Každý člověk na světě má jednoho tatínka a jednu maminku. I ty máš jednoho tatínka a jednu maminku. **A Pán Bůh říká, že je máš ctít, to znamená, mít je rád, vážit si jich a poslouchat je.** Proč? Jsou to ti nejbližší, které máme a které jsme na světě nejdříve poznali. Jejich tvář se nad námi skláněla, když jsme byli malí, jejich láska a péče jde s námi po celý život. Tatínek a maminka jsou první lidé, kteří nám mají vyprávět o Pánu Bohu a o Pánu Ježíši Kristu a učit nás modlitbě.

V Bibli se vypráví o králi Davidovi, který měl syna Abšalóma. Princ Abšalóm byl velmi krásný. Zvlášť nádherné měl dlouhé vlasy. Abšalóm byl však nejen krásný, ale uměl být i velmi přátelský k lidem. Když poddaní

chodili k jeho otci, aby je rozsoudil, tak on každému říkal: „Ty máš pravdu, ale otec to neuzná. To kdybych já byl králem, bylo by všechno jiné a lepší.“ Takové řeči se všem velmi líbily. Abšalóm byl oblíbený a to ho těšilo. Jenže králem být ještě nemohl, protože zatím vládl jeho otec David. David by musel zemřít, aby se Abšalóm mohl posadit na trůn. Ale David byl zdravý a silný. A tak se Abšalóm rozhodl, že otce vyžene ze země a zmocní se jeho trůnu. Domluvil se se svými přáteli, pak šel za otcem a řekl: „Otče, pusť mě z paláce do města Chebrónu, abych tam obětoval Pánu Bohu.“

David ho propustil, ale Abšalóm nemyslel na oběť Hospodinu. Svolal do Chebrónu vojsko a táhl na Jeruzalém, kde měl svůj palác David. Abšalómovi vojáci křičeli: „Abšalóm je králem!“ Když se to král David dověděl, byl nešťastný a smutný. Co měl dělat? Měl bojovat se synem? To ne. Rozhodl se, že raději odejde. Věděl, že to všechno nakonec rozsoudí Bůh.

Vzal s sebou své nejvěrnější a bosý odešel do nejzapadlejší části své země. Abšalóm vtáhl do Jeruzaléma a obsadil palác svého otce. Ale ještě nebyl spokojen. Chtěl otce uvěznit. Sebral vojsko a šel ho hledat. Davidovi nezbylo nic jiného, než se bránit. Poručil však svým vojákům, aby Abšalóma nezabíjeli. Vojska se setkala v lese. Abšalóm bojoval v prvních řadách. Bitvu však prohrál, protože Hospodin nestál na jeho straně. Abšalóm musel utéci. Jel na mezku a Davidovi vojáci jej pronásledovali. Když jel kolem jednoho stromu, zachytil se vlasy za větev a zůstal viset. Davidovi vojáci jej zabili. Když se to David dověděl, velmi plakal a volal: „Synu můj, Abšalóme, synu můj.“ Tak skončil syn, který bojoval s otcem.

Před mnoha lety, kdy se ještě lidé prodávali a kupovali jako otroci, udál se v Africe tento příběh: Na otrokářskou loď přivedli otrokáři v poutech starého černocho, kterého chytili ve vnitrozemí a který už sotva

šel, protože byl nemocný. Za chvíli však přiběhl na loď mladý černoch, sklonil se před velitelem a prosil, aby toho starého muže propustil a místo něho aby si ponechal jeho. Veliteli to rád udělal, protože mladý otrok mu byl milejší než starý. Jenom nemohl pochopit, proč to ten mladý černoch udělal. Zeptal se ho a on odpověděl: „Ten starý nemocný muž je můj otec a já ho chci zachránit.“ Rozhovor slyšel lodní lékař a řekl: „Láska toho syna mě tak dojala, že já dám všechny peníze, abych jej mohl vykoupit.“

Komu se chceme podobat? Vzpurnému Abšalómovi, nebo obětavému černošskému chlapci?

VI. O dvou bratrech

Žili jednou dva bratři. Jmenovali se Kain a Ábel. Kain byl rolníkem a pracoval na poli, zaséval obilí, a když vyrostlo, sklízел je, pomlel je a pekl z něj chléb. Ábel byl pastýřem, měl stádo ovcí, pro které hledal trávu. Když měl hlad, mohl si zabít ovci. Kain měl obilí stále víc a Ábelovi také ovcí přibývalo. Oba věděli, že je to proto, že Bůh je s nimi.

A tak mu chtěli nějak poděkovat. Rozhodli se, že mu něco dají. Chtěli obětovat. Ábel to udělal tak, že z kamení postavil jakýsi stůl a na něj snesl suché větve. Pak vyhledal tu nejkrásnější ovci, zabil ji a položil ji na větev. Oběť byla připravena. Potom vzal žhavé uhlí, přiložil je k suchým větvím, a když zafoukal vítr, větve začaly hořet, ovce také a k obloze se vznášel kouř. A Ábel se modlil: „Pane Bože, děkuji ti za to, že se o mě staráš. Dávám ti tuto ovci, abys věděl, že jsem vděčný.“

Také Kain připravil oběť – ale místo ovce dal na oheň obilí. Nebyl však příliš vděčný. V duchu si říkal: „Vždyť jsem obilí sám zasel a sklídl. Proč bych měl ještě děkovat.“ I to Hospodin věděl, a proto Kainovu oběť nepřijal. Kain nebyl šťastný a hněval se na Boha i na svého bratra. Nemohl pro závist ani spát.

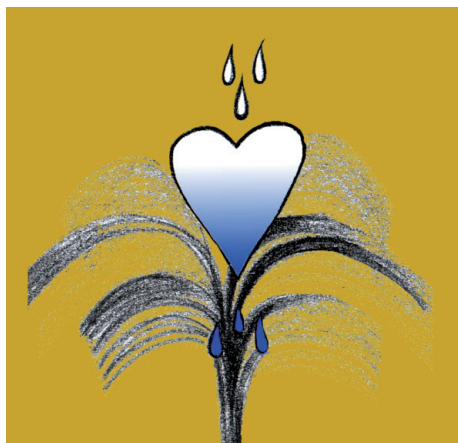
Bůh ho varoval. Řekl: „Kaine, proč se tak hněváš? Vždyť je to tvoje vina. Kdybys mě měl rád, tak bys byl šťastným člověkem.“

Ale Kain jako kdyby neslyšel. Jednoho dne pozval bratra na pole. Tam se s ním začal hádat a udeřil ho tak, že ho zabil. Ábel ležel na zemi a krev vsakovala do hlíny. Kain se lekl. Utíkal pryč, aby se schoval. Ale Bůh ho všude viděl a zavolal na něho: „Kaine, kde je tvůj bratr Ábel?“ A Kain byl tak hrubý, že odpověděl: „Nevím, já ho přece nehlídám.“ A Bůh mu řekl: „Už ti nevyroste žádné obilí. Musíš odejít. A nikde na světě nenajdeš klid.“

A tak se také stalo. Všude, kam Kain přišel, musel myslet na svého mrtvého bratra. Toulal se z místa na místo a nikde nebyl šťastný.

Jistě by ses nechtěl Kainovi podobat. **Měj každého člověka v úctě.** Měj ho rád. Nikdy tě pak nebude trápit špatné svědomí.

VII. O objeviteli Tróje a čistém srdci

V minulém století žil jeden člověk, který se jmenoval Jindřich Schliemann, a ten se proslavil tím, že našel bájně město Tróju. Možná, že jsi už slyšel něco o řeckém básníku Homérovi, který vypráví, že Tróju dobývali Řekové deset let a nakonec se jí zmocnili tak, že se vojáci skryli ve velkém dřevěném koni, kterého obyvatelé Tróje vtáhli ze zvědavosti do města. V noci, když všichni spali, vojáci vyběhli z koně a otevřeli brány, aby ostatní vojsko mohlo vejít do města.

Když byl Jindřich Schliemann sedmiletým hochem, četl toto vyprávění o trójských válkách a rozhodl se, že najde místo, kde toto město stálo, a že tam najde poklad. Nebylo však nijak snadné toho dosáhnout. Schliemann se po vyjití školy stal učedníkem. Musel moc tvrdě pracovat, někdy i šestnáct hodin denně. Zaťal však zuby a po večerech se ještě učil cizím řečem. Měl zvláštní způsob učení: vzal si knížku v cizí řeči a naučil se jí nazpaměť slovo od slova.

Nakonec ovládal dvacet sedm řečí. Stal se bohatým obchodníkem. Ale nikdy nezapomněl na svůj dětský sen. Jednoho dne, když se mu zdálo, že už má dost

peněz, zavřel svůj obchod a odejel do Malé Asie. Lidé se mu smáli, ale on se nedal ničím odradit. Dvacet let kopal v písku a nakonec skutečně našel starou Tróju i veliké poklady.

Jindřich Schliemann byl velký člověk, a to proto, že věděl: Já mám v životě cíl. Musím najít město a poklad. Vyplatí se pro to všechno udělat. Každý člověk má mít svůj cíl, svůj poklad, který chce najít. I ty máš mít cíl. Jaký? Ten největší a nejkrásnější. Přemýšlej, co je pro tebe nejcennější. Peníze? Sláva? To není všechno. To nejcennější na světě je, když člověk má čisté srdce. To je poklad, který máme hledat. Když ses narodil, dal ti Bůh čisté srdce. Jenže ve světě si je člověk snadno ušpiní. To proto, že dělá věci, které nejsou dobré. Je tvrdý a hrubý, dovede říkat slova, která se jiných dotknou, dělá činy, které zraňují, vytahuje se na druhé, zapomíná na potřebné. A to je špína, která se chytá na lidské srdce. Co dělat, když je celé špinavé? Když se umažeme při práci třeba starým olejem při opravě kola nebo barvou, jde to sice těžko umýt, ale jde to přece. Vezmeme si na to mýdlo a špína pustí. Ale na špinavé srdce žádné mýdlo není. – A přece je tu někdo, kdo může naše srdce očistit. Je to Pán Bůh.

Když jsi byl křtěn, tak voda, která se dotkla tvého čela, znamenala, že tak jako je člověk čistý na těle, když se umyje, tak je čistý i v srdci, když uvěří. Pán Bůh dává i radu, co dělat, abys měl čisté srdce. Říká: **NESESMILNÍŠ**. Toto slovo se dnes už skoro neužívá a dá se vyložit asi takto: Nedělej nic, čím bys mohl porušit věrnost Bohu a lidem. Nedělej nic nečistého a necudného. Nepošpiň si srdce. Měj je až do konce života čisté. To je tvůj poklad, pro který máš udělat všechno, protože jen ten, kdo má čisté srdce, uvidí Boha. Může se ti však stát, že máš dobrou vůli, a přesto uděláš něco zlého, co tě trápí. Neztrácej hlavu. Jdi za Kristem, přiznej se mu, pros za odpuštění a on ti dá čisté srdce znova.

VIII. O snu a kufriu

Kdysi dávno a dávno museli žít Izraelité v cizí zemi jako nějací otroci. Trvalo to sedmdesát let – a po této dlouhé době se směli zase vrátit domů do zaslíbené země, do Palestiny. Moc se na to těšili, ale když přišli domů, byli smutní. Našli pole neobdělaná a vesnice zničené. Přistěhovalci museli bydlet pod stany. Toužili však po vlastních domech. A tak hledali pod troskami kamení a náradí. To přece už nikomu nepatřilo. Jenže si na to tak zvykli, že si pak navzájem kradli věci, a když se postižený bránil, tak mu řekli, že to našli. Celý spor se dostal před soud a tam zloděj klidně odpřisáhl, že nic neukradl. Kdo se dal při krádeži chytit a řekl pravdu, byl považován za hlupáka.

Mezi těmito lidmi žil také muž, který se jmenoval Zachariáš. Toho si Pán Bůh vybral, aby lidem pověděl, že krádež k ničemu dobrému nevede. Jednou měl Zachariáš sen. Zdálo se mu, že ve vzduchu letí veliký papír. Byl široký šest metrů a dlouhý dvanáct metrů. Naháněl všem strach. Na papíře bylo něco napsáno. Než to mohl Zachariáš přečíst, zazněl Boží hlas: „Na papíře je

napsáno prokletí všech zlodějů. Zahnízdí se ve všech domech, které byly postaveny z ukradených věcí a zničí je.“

Zachariáš to vyřídil lidem: „Z krádeže nemůže nic dobrého vyrůst. A s námi to došlo tak daleko, že se na poctivého člověka díváme jako na bílou vránu.“

Jeden muž se vrátil z Dánska a vyprávěl podivuhodné věci. Cestoval v Dánsku vlakem, a když nastoupil i s těžkým kufrem do vagonu, hrnul se do oddělení. Tam seděla milá stará paní a řekla: „Vy asi nejste zdejší, vidíte?“ – „Ne, nejsem,“ odpověděl pán. – „Sem se kufry totiž nedávají.“ – „A kam se, prosím, dávají?“ – „Na konci vagonu je taková malá komůrka. A tam si je dejte.“ – „Ale tam bude kufr bez dohledu!“ – „Ovšem, že bude bez dohledu.“ – „A co, když mi jej někdo ukradne?“ – „Ukradne? Kdo by jej kradl? Tady se kufry nekradou.“ Pán šel tedy na kraj vagonu a s chvěním postavil kufr do komůrky. Zamyšleně nad ním postál a v duchu se s ním loučil. Myslel, že ho vidí naposled v životě. Uvažoval i o tom, že by zůstal v komůrce po celou dobu jízdy. Z oddělení však vyhlédla milá stará paní a zavolala jej dovnitř. Pán se váhavě vrátil, vytáhl noviny a četl. Vlastně jen předstíral, že čte. V duchu byl stále u svého kufru. Kdykoliv šel někdo po chodbičce, s napětím poslouchal, zdali se neozve nějaký podezřelý šramot, upozorňující, že se v komůrce něco děje. Zloděj mohl klidně vyhodit kufr oknem a pak se pro něj z nejbližší zastávky vrátit. Vlak konečně dorazil do cíle. Pán se vyřítit z oddělení a hnál se do komůrky. Kufr tam stál tak, jak jej položil.

Do nedalekého přístavu šel pěšky. Za chvíli poznal, že je kufr pořádně těžký. Musel jej čas od času postavit a odpočinout si. Vtom se mu za zády ozval zvonek. Někáký chlapec na kole se mu nabídl, že mu kufr sveze. Pán byl rád, kufr svěřil chlapci a ten v okamžiku zmizel za rohem. „To je konec,“ řekl si pán, „padl jsem do rukou zloději.“ Byl rozhodnut vzbouřit přístavní poli-

cii, aby kufr dostal zpátky. Když přišel do přístavu, viděl už z dálky svůj kufr stát před úschovnou zavazadel. Lidé chodili kolem a nedotkli se ho.

Tato příhoda vypadá jako pohádka. Ale je pravdivá a může být pravdivá všude, kde jsou lidé poslušni příkázání **NEPOKRADEŠ**.

IX. O sekerce a provázku

Hospodin ti vzkazuje: „**Dej pozor, abys nepřekrucoval pravdu, abys nelhal a nepomlouval své známé, kamarády, či přátele!**“

Mluvit pravdu, to není snadná věc. Jistě by sis vzpomněl na nějakou lež, kterou jsi vyslovil před rodiči, ve škole nebo před kamarády. Říká se, že pravda a lež jsou jako olej a voda. Tyto dvě tekutiny se mohou smíchat, ale za čas se zase rozdělí a olej vyplave na povrch. Tak se časem vždycky pozná pravda od lži a ten, kdo lhal, má ostudu.

Proti lži je třeba se postavit a říci pravdu, i když za to trpíme. Proč bychom vlastně měli lhát, když Pán Bůh nás stejně vidí a ví, co si myslíme?

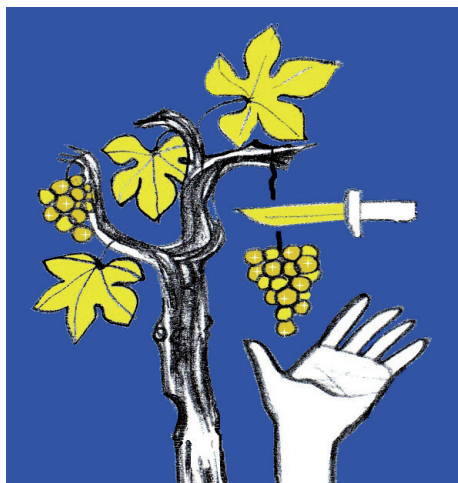
Vypráví se, že když byl Jiří Washington, první americký prezident, ještě šestiletým chlapcem, daroval mu jeho otec sekerku. Malý Jiří sekal z nerozváženosti sekerkou do kůry třešně, kterou jeho otec kdysi vysadil. Když to později otec zjistil, hněval se a ptal se svého syna, kdo to udělal. Chlapec viděl otcův hněv, chvíli zaváhal, ale pak předstoupil před otce a řekl: „Tatínku, já tě nechci oklamat – a ty víš, že to ani neumím. Tu třešeň jsem posekal já.“ Po těchto slovech se otcova tvář rojasnila a on řekl: „Můj milý chlapče, raději bych ztratil tisíc stromků, než abych měl syna lhářem.“ Co myslíš, dokázal by ses také tak statečně přiznat?

Když o někom mluvíš, dej si pozor, abys mu neublížil slovem, které může moc zranit. Jeden francouzský spisovatel o tom napsal takovouto povídku: Do jednoho města se scházeli lidé na trh. Jeden vesničan spatřil na cestě ležet provázek. Protože byl spořivý, shýbl se pro něj. Zastyděl se a honem provázek schoval. Během trhu začal strážník bubnováním svolávat lidi a oznámil jim, že kdosi ztratil ráno peněženku s penězi a že ji má poctivý nálezce odevzdat.

Venkovan, který našel provázek, seděl s ostatními v hospodě. Tu pro něho přišel strážník a zavedl ho ke starostovi. Tam se dověděl, že jej prý někdo viděl, kterak našel peněženku. Venkovan se nařčení bránil, ale starosta mu nevěřil. Dal jej prohledat – a když u něho nic nenašel, propustil ho. Venkovan se vracel a všude vyprávěl svůj příběh o provázku. Ale lidé se jen usmívali, jako by si mysleli: „Vždyť my víme, jak to bylo. Ty sis tu peněženku někam schoval.“ Venkovan byl z toho zoufalý. Čím víc o tom vyprávěl, tím méně mu lidé věřili. Život se mu stal nesnesitelný. Kdekdo se mu posmíval. Nakonec onemocněl – a když umíral, neustále opakoval: „Provázek, maličký provázek, podívejte se, pane starosto, tady je.“

Pomluva dokáže člověka i zničit.

X. O králi, který zatoužil po vinici

Tak jsme u desáté značky. Je velmi nenápadná. Skoro by se zdálo, že zbytečná. **NEPOŽÁDÁŠ**. Žádost přece není nic zlého!

A přece je toto přikázání stejně důležité jako všechna ostatní. Staví hráz proti nepříteli, který se zpočátku tváří nevinně a přátelsky, ale který chce způsobit mnoho zla. Kdo mu uvěří a vpustí jej za hradbu srdce, ztrácí víc, než si může představit.

Žil jednou jeden král. Jmenoval se Achab. Když se díval z okna, všiml si, že blízko jeho paláce je krásná vinice. Moc se mu líbila. Přál si ji mít. Dal si tedy zavolat jejího majitele, nějakého Nábota. Král najisto počítal s tím, že mu ji Nábota vymění nebo prodá. Ale Nábota odmítl. Řekl: „Tu vinici jsem zdědil po předcích a nemohu ji prodat.“

Král byl z toho celý rozčilený. Nejedl, nespál, jen ležel smutně na lůžku. Královna Jezábel si všimla, že s králem není něco v pořádku. Zeptala se ho a král se jí

svěřil. Jezábel jej utěšovala, že to dobře dopadne. Věděla si hned také rady. Napsala jménem krále radním dopis, v němž je žádala, aby našli falešné svědky, kteří by Nábota usvědčili z toho, že se rouhal Bohu.

Radní uposlechli královského pokynu a Nábota za pomoci falešných svědků obvinili z rouhačství. Na to byl trest smrti ukamenováním. Nevinný Nábota zemřel.

Když se to dověděla Jezábel, řekla králi: „Vidíš, že to dobře dopadlo. Nábota zemřel a vinice teď připadne tobě.“ Král nemeškal a šel si vinici prohlédnout.

Všiml sis, jak to šlo jedno po druhém? Začalo to **žádostí**. Pak z toho bylo provinění proti přikázání **Nevydaš proti svému bližnímu křivé svědectví**, potom proti přikázání **Nezabiješ** a nakonec proti přikázání **Nepokradeš**.

Dobrá, řekneš si – ale král Achab a královna Jezábel si ani nepřipustili, že by udělali něco zlého. Žili si klidně a vesele dál.

To je omyl. Jednoho dne přišel ke králi Achabovi prorok Eliáš a řekl mu: „Za tu vraždu a krádež tě Hospodin potrestá. Tvou krev, králi, budou lízat psi a královnu psi roztrhají.“ A tato předpověď se splnila.

Tak tedy skončil příběh o králi, který zatoužil po vinici. Co k tomu dodat? Snad jen toto: Seděli dva lidé vedle sebe v kostelních lavicích. Jeden z nich ze srdce zpíval známou píseň Bože, tobě díky a čest... Druhý muž se naklonil ke svému sousedu a pošeptal mu: „Jak to můžeš zpívat, když tolik věcí potřebuješ? Přece si nemyslíš, že ti Bůh všechno dá?“ Soused mu odpověděl: „Nejprve děkuji Bohu za to, co mám – a pak mu děkuji za to, co mít nemusím.“

*Zdeněk Svoboda:
O deseti značkách*

*Vydala Brněnská diecéze
Církve československé husitské, v roce 2011
Vydání druhé*

Výroba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně

*© Zdeněk Svoboda
© Ilustrace: Jana Wienerová*

ISBN 978-80-87219-27-0